

Aidas Jurašius

Akmeninis žmogeliukas

Vaikščiojo kartą jūros pakrante liūdnas vaikas ir svaidė į bangas akmenėlius. <...> Ir štai paėmė jis dar vieną akmenuką, jau užsimojo mesti, bet staiga išgirdo:

– Sveikas!

Berniukas nustebug apsidairė, bet nepamatė nieko, kas galėtų su juo sveikintis. Tik keli kirai slampinėjo netoliese, bet jie, kaip žinia, ne iš tų, kas sveikinasi su nepažįstamais berniukais. Nutarė, kad pasivaideno, tad vėl užsimojo akmenuką, bet išgirdo tą patį balsą:

– Sakau, sveikas!

Berniukas pamanė, kad arba jis pamišo^ž, arba tas sveikavimas sklido iš jo delno. Negi dešinės rankos delnas būtų sumanęs sveikintis su kairiuoju? Čia dabar! Dar nėra to buvę. Bet tuomet susiprotėjo tą delną atgniaužti ir įdėmiau apžiūrėti akmenuką. O jis buvo nieko sau – kažkokia lyg galvytė. Štai akis, štai burna. O štai ir kepurė ant viršugalvio.

– Čia tu sveikiniesi? – paklausė berniukas, prieš tai nepamiršęs apsidairyti, ar niekas nemato, kad jis šnekasi su akmenėliu.

– Žinoma, aš, – laibu balsu atsakė galvytė. – Negi matai čia dar ką nors?

– O iš kur tu moki kalbėti? – nepatikliai paklausė berniukas.

– Tu pats juk irgi kalbi. Ir nesistebi, – atsakė galva.

– Na, aš juk žmogus, – paaiškino berniukas. – O žmonės kalba.

– Aš irgi žmogus, – ramiai atsakė galvytė. – Tik akmeninis.

Berniukas kita ranka pasikrapštė pakaušį. Labai keista istorija.

– Žmogus? Kad tik galva. Nėra kūno.

– Būtent, – oriai^ž tarė akmeninė galva. – Negi manai, kad tik tau liūdna? Man net liūdniau nei tau. Tu juk turi ir rankas, ir kojas, ir pilvą. O aš – tik galvą. Visa kita kažkur išsimėtė.

– Nieko sau, – sumurmėjo apstulbęs berniukas. – Man dar taip nėra buvę. – Kur tau bus. Aš – retas atvejis. Man jau seniai šitaip. Ir dar štai koks reikalingas: jei mano visos dalys kada nors susirinks į krūvą, pasaulyje nebeliks liūdinčių vaikų.

– Iš tikrųjų? – išpūtė akis berniukas.

– Garbės žodis, – užtikrino galva. – Nori pabandyti? Nagi paieškok man tinkančių kūno dalių. Gal pasiseks.

Štai tada ir prasidėjo. Berniukas liovėsi tuščiai svaidęs akmenukus į jūrą, dabar jis juos įdėmiau apžiūrinėjo, spręsdamas, ar netiktų kuris akmeniniam žmogeliukui.

Ž pamišti – sutrikti, išprotėti

oriai – išdidžiai

PASTABA: juodai paryškinti tvirčiau tariami (kirčiuojami) skiemenys.

ATSAKYK Į KLAUSIMUS IR ATLIK UŽDUOTIS (remkis tekstu)

1. Kur vaikščiojo berniukas?

2. Kas pasisveikino su berniuku? Pažymėk teisingą atsakymą.

- A. Kiras.
- B. Delnas.
- C. Jūra.
- D. Akmenukas.

3. Kaip elgėsi ir ką mąstė berniukas, kol suprato, kas su juo sveikinas? Sunumeruok veiksmus iš eilės.

	Nutarė, kad pasivaideno.
	Susiprotėjo atgniaužti delną ir įdėmiai apžiūrėti akmenuką.
	Pamanė, kad dešinės rankos delnas sveikinas su kairiuoju.
1	Nustebęs apsidairė, kas galėtų su juo sveikintis.
	Pamanė, kad pamišo.

4. Surask ir nuspalvink tekste sakinius, kuriais apibūdinama, kaip atrodė akmenukas.

5. Kaip manai, kodėl berniukas, prieš pradėdamas kalbėtis su akmenuku, pirmiausia apsidairė, ar niekas nemato?

6. Kurie žodžiai ar žodžių junginiai tinka abiem – ir akmenukui, ir berniukui?

su kepure ant viršugalvio

liūdnas

moka kalbėti

akmeninis

turi galvą

gali vaikščioti

7. Kodėl akmenukas liūdnas?

- A. Nes negali vaikščioti.
- B. Nes negali kalbėti.
- C. Nes turi tik galvą.
- D. Nes turi tik kepurę.

8. Kur yra kitos akmeninio žmogeliuko kūno dalys?

9. Kas atsitiktų, jei visos akmeninio žmogeliuko kūno dalys susirinktų į krūvą?

10. Kaip laikėsi ar jautėsi kalbėdamas berniukas? O kaip akmenukas? Nuspalvink skirtingomis spalvomis.

berniukas

akmenukas

oriai

nepatikliai

ramiai

apstulbo

nustebo

užtikrintai

11. Ką kuris iš šių žodžių, posakių reiškia? Nurodyk rodyklėmis.

slampinėti

svaidyti

nepatikliai

išpūsti akis

sveikavimas sklido

mėtyti

iš lėto vaikštinėti

nepasitikint

girdėjosi

labai įdėmiai žiūrėti

12. Ar berniukas patikėjo akmenuko pasakojimu? Pažymėk ☒.

☐ Taip ☐ Ne

Paaiškink, kodėl taip manai.

Sergejus Kozlovas

Tu tik pažiūrėk

Ruduo buvo toks auksinis, o dangus toks mėlynas, o žvaigždės vakarais tokios didelės, kad Ežiukas niekur nėjo, niekur nebėginėjo, tik sėdėdavo kiauras dienas^ž priebutyje^ž ir markstydamasis žiūrėjo į saulę, į auksinius medžius, į dangų, o vakarais – į žvaigždes.

– Eime žuvelių pameškerioti, – siūlydavo Meškiukas.

– Ne ne, – purtydavo galvą Ežiukas. – Jei nori, sėskis šalia ir žiūrėk kartu su manimi.

– O į ką žiūrėti? Bene miško nesu matęs?

– Tu tik pažiūrėk, koks ruduo! – sakydavo Ežiukas. – Tu tik apsidairyk!

Jis net stengdavosi nekvėpuoti, kad nesusibėgtų debesys ir neaptrauktų mėlyno dangaus.

– Be reikalo nenori nueiti prie upės, – vieną rytą tarė Meškiukas. – Prie upės dabar dar gražiau.

– O kas ten taip gražu?

– Du miškai!

– Šitai aš žinau, – tarė Ežiukas. – Vienas palei krantą, o kitas žvelgia iš vandens.

– Dvi saulės!

– Visada taip būna.

– Du dangūs!

– Žinoma.

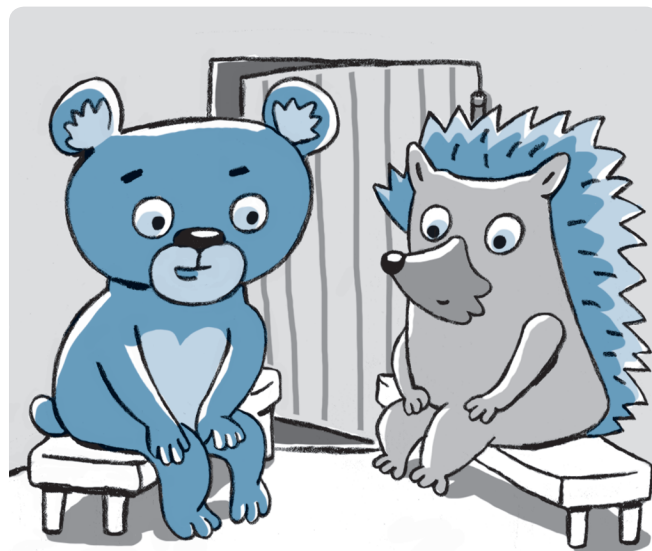
– O jeigu mudu nubėgsime prie upės, bus du Ežiukai ir du Meškiukai!

– Tu bėk, – tarė Ežiukas. – O aš pasėdėsiu čia, bet žinosiu, kad prie upės jūs esate dviese.

– O ką pasakyti Kitam Meškiukui?

– Pasakyk, kad du Ežiukai ateis rytoj.

– O rytoj eisi?

– Aha.

Ir Meškiukas nubėgo.

Vakare jis atėjo pas Ežiuką gerti arbatos.

– Pasakei? – paklausė Ežiukas.

– Aha.

– O ką jis?

– Sako: „Lauksiu“. Na, keturiose tai bent pasilinksminsime!

Kitą rytą Ežiukas su Meškiuku nuėjo prie upės.

Upė buvo tokia tamsi, taip ramiai plaukė ir darė vingį... ir niekur nė menkiausio raibulėlio^ž.

– Aš atėjau! – šuktelėjo Meškiukas ir pamosavo letena Kitam Meškiukui.

„Jau ... jau... jau...“ – pakrantėje atsiliepė aidas.

– Atėjome abu! – sušuko Ežiukas.

„U... u... u...“ atsakė aidas.

– Matai, kaip tylu, – tarė Ežiukas. – Esame keturiose, o šokinėti ir lakstyti nesinori.

Upė lėtai lėtai plaukė prie pat kranto ir suko už vingio. Leidosi saulė, ir miškas degte degte saulėlydžio ugnyje.

Ž *kiauras dienas* – ištisai, visas dienas

priebutis – priestatas su stogeliu prie namo durų

raibulėlis – smulki bangelė

ATSAKYK Į KLAUSIMUS IR ATLIK UŽDUOTIS (remkis tekstu)

1. Kiek šioje pasakoje veikėjų? Parašyk skaičių.

Kas jie? Įvardyk.

2. Koku metų laiku vyksta veiksmas? _____

Rask tekste ir nurašyk žodžių junginius, kurie padeda tai suprasti.

3. Ką Ežiukas veikdavo dienomis, o ką – vakarais? Nurodyk rodyklėmis.

Ežiukas žiūrėdavo į dangų, saulę ir medžius.

Vakarais

Ežiukas žiūrėdavo į žvaigždes.

Dienomis

Ežiukas su Meškiuku nueidavo prie upės.

Ežiukas gerdavo su Meškiuku arbatą.

4. Kur vyksta pasakos veiksmas? Nurodyk dvi vietas. Pažymėk ☒.

miške	☐
prie upės	☐

priebutyje	☐
danguje	☐

5. Nuspelvink žodžių junginį, kuriuo pasakoma, kad Ežiukas ištisas dienas sėdėdavo priebutyje.

6. Kur, pasak Meškiuko, yra du miškai, dvi saulės, du dangūs? Rask tekste ir nurašyk sakinį, kuriuo Ežiukas paaiškina, kodėl taip yra.

7. Ką kuris veikėjas veikdavo? Nurodyk skirtingų spalvų rodyklėmis.

Kiauras dienas
sėdėdavo priebutyje.

Vakarais žiūrėdavo į
žvaigždes.

Siūlydavo eiti žuvelių
pameškerioti.

Vienas
eidavo
prie upės.

Žiūrėdavo
į saulę,
į auksinius
medžius,
į dangų.

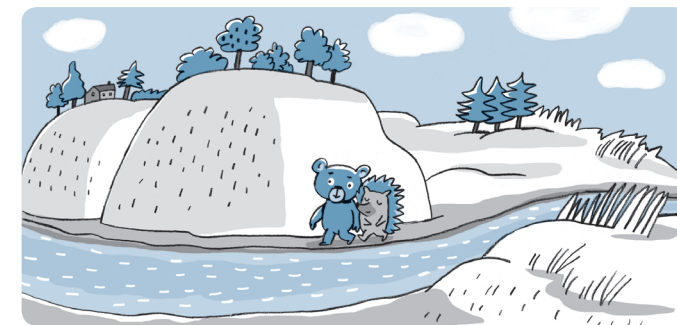
Stengdavosi nekvėpuoti, kad nesusibėgtų
debesys ir neaptrauktų mėlyno dangaus.

8. Kodėl Ežiukui ir Meškiukui prie upės nesinorėjo šokinėti ir lakstyti?

9. Ar norėtum kartu su Meškiuku ir Ežiuku nueiti prie upės? Pažymėk ☒.

☐ Taip

☐ Ne

Paaiškink, kodėl taip manai.
